

Результати самооцінювання за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти»

У 2022-2023 н.р. самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти проводилося за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти».

Першим етапом анкетування було формування вибірки респондентів. В опитуванні взяли участь 15 педагогічних працівників, 15 здобувачів освіти та, відповідно, 15 батьків.

Анкетування проводилося письмово з використанням друкованих бланків анкет.

В цьому навчальному році оцінюванню підлягали наступні вимоги/правила організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти:

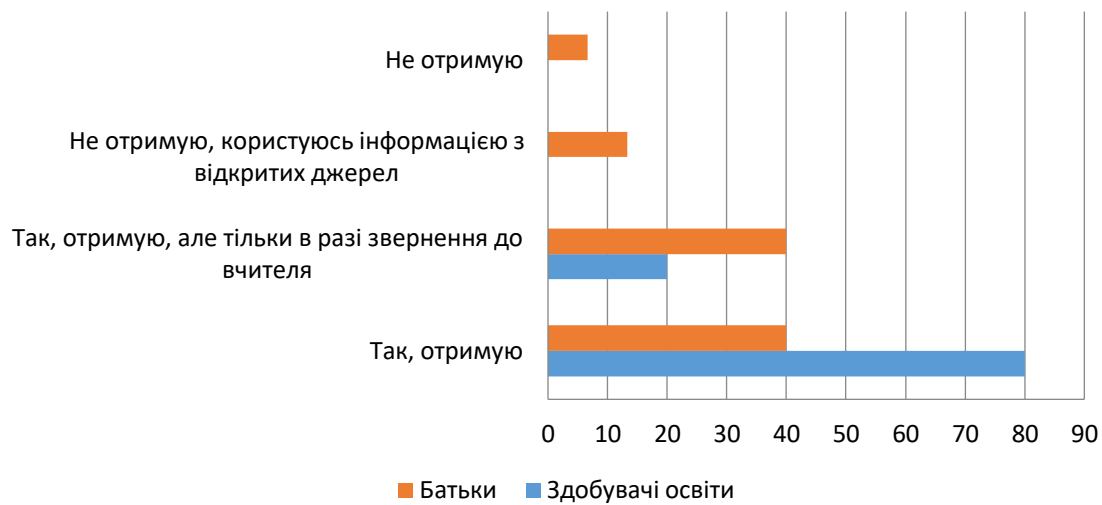
1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень;
2. Систематичне відстеження результатів навчання кожного учня та надання йому (за потреби) підтримки в освітньому процесі;
3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання.

Оцінювання проводилося відповідно до чотирьох рівнів: високий, достатній, рівень, що вимагає покращення, низький рівень. Варто зазначити, що достатній рівень – це рівень стандарту, високий – це рівень вище стандарту.

За результатами опитування, вивчення документації та спостереження встановлено, що в закладі освіти наявна система оцінювання результатів навчання учнів, яка забезпечує справедливе, неупереджене, об'єктивне та доброзичесне оцінювання.

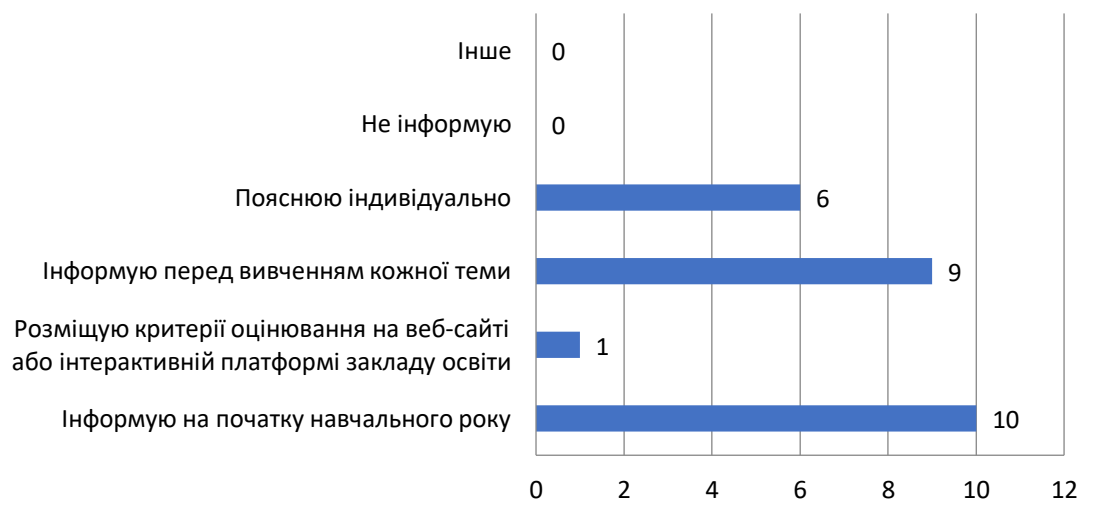
Здобувачі освіти ліцею отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень. На запитання «Ви отримуєте інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень?» 80% опитаних респондентів дали відповідь «Так, отримую», 20% - «Так, отримую, але тільки в результаті звернення до вчителя». При цьому 100% опитаних учнів вважають, що їхні навчальні досягнення оцінюють з метою визначення рівня знань, умінь та навичок. Частка батьків, які завжди отримують інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень їхніх дітей, є дещо меншою і становить 40%. Також 40% опитаних батьків отримують таку інформацію в разі звернення до вчителя. 13,3% - інколи, 6,7% - ніколи не отримують інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання.

Чи отримуєте Ви інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання?

У педагогічних працівників також запитали, як здобувачі освіти дізнаються про критерії, за якими проводиться оцінювання їх навчальних досягнень. Питання передбачало множинну відповідь. Більшість вчителів відповіли, що інформують здобувачів освіти про критерії оцінювання на початку навчального року і перед вивченням кожної теми. Індивідуально пояснюють здобувачам освіти критерії оцінювання трохи менше половини опитаних вчителів. Окремі вчителі розміщують критерії оцінювання на веб-сайті або інтерактивній платформі закладу освіти.

Як здобувачі освіти дізнаються про критерії, за якими Ви оцінюєте їх навчальні досягнення?

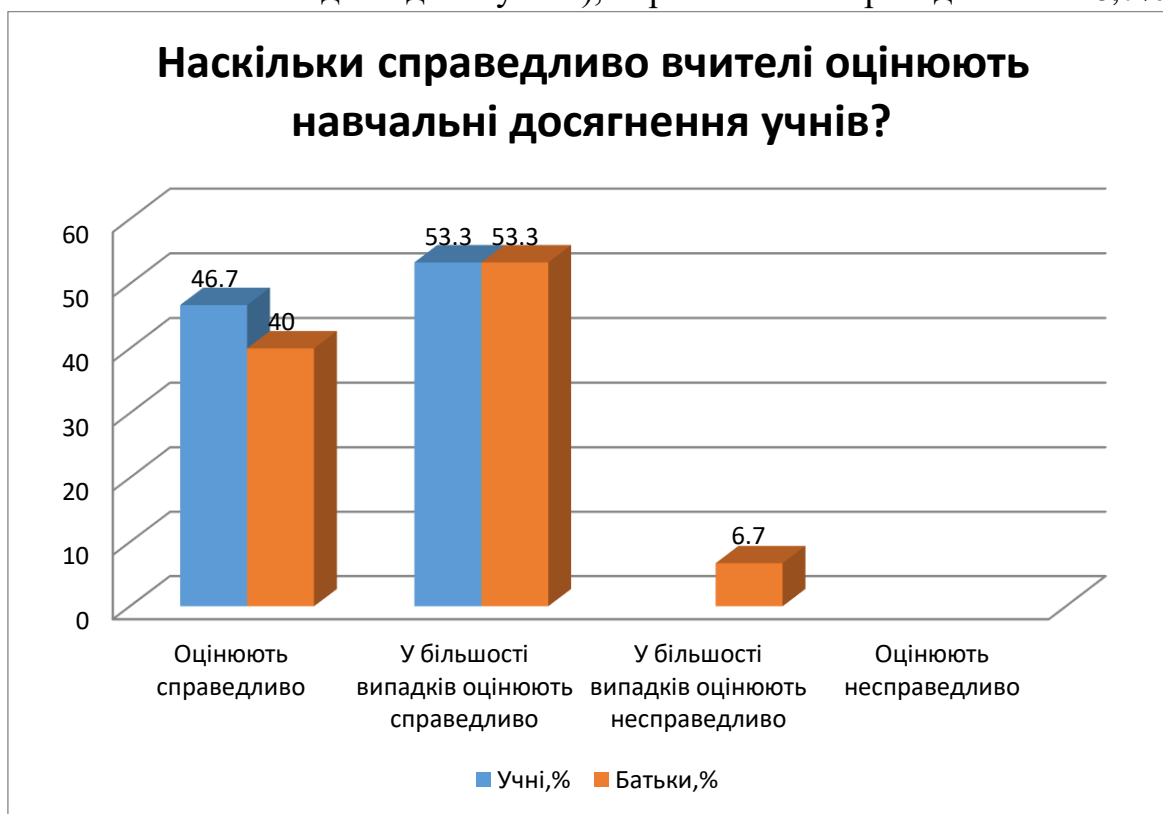
Усі вчителі використовують критерії оцінювання, запропоновані МОН. Окремі педагогічні працівники для оцінювання додатково використовують

критерії, розроблені іншими педагогами, а також розробляють самостійно для кожного обов'язкового виду роботи.

Однак, варто зазначити, що критерії, правила та процедури оцінювання результатів навчання оприлюднено лише на сайті закладу освіти у змісті освітньої програми.

Індикатором виконання вимоги/правила «Наявність системи оцінювання результатів навчання учнів, яка забезпечує справедливе, неупереджене, об'єктивне та добросовісне оцінювання» є частка учнів, які вважають оцінювання результатів їх навчання справедливим та неупередженим. 46,7% опитаних учнів вважають, що їхні навчальні досягнення оцінюють завжди справедливо, 53,3% вважають, що оцінюють справедливо у більшості випадків.

Також було вивчено думку батьків щодо справедливості оцінювання навчальних досягнень. Частка батьків, які вважають оцінювання навчальних досягнень справедливим завжди, становить 40%, переважно справедливим – 53,3% (повністю збігається з відповідями учнів), переважно несправедливим – 6,7%.

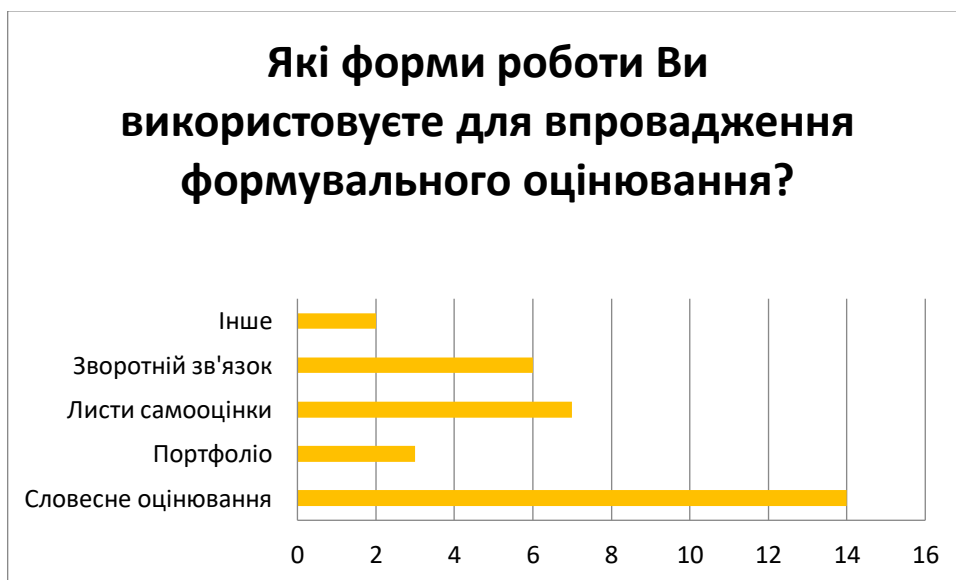
Аналіз документації та спостереження за освітнім процесом показали, що система оцінювання в закладі освіти не враховує всіх вимог компетентнісного підходу, тому даний критерій вимагає покращення.

Одним із критеріїв, за яким оцінюється вимога систематичного відстеження результатів навчання кожного учня та надання йому підтримки в освітньому процесі, є впровадження в закладі освіти системи формульованого оцінювання. За результатами опитування переважна більшість педагогічних працівників (73,3%) за допомогою оцінювання відстежують особистісний поступ учнів, формують в них позитивну самооцінку, підтримують бажання навчатися, запобігають побоюванням помилитися.

Педагоги закладу працюють над впровадженням системи формувального оцінювання. Про це свідчать результати опитування: поряд із поточним та підсумковим переважна більшість вчителів використовують формувальне оцінювання.

Серед форм, які вчителі закладу використовують для впровадження формувального оцінювання, найбільш поширеними є: словесне оцінювання, листи самооцінки, зворотній зв'язок. Портфоліо як форма оцінювання використовується окремими педагогами. Як показав результат аналізу анкет - це переважно вчителі, які викладають в 1-4 класах.

Окремі педагоги серед методів формувального оцінювання, які вони використовують, зазначають оцінювання методом проєктів, тести, інтерактивні вправи, ментальні карти, вправи «П'ять пальців», «Рюкзак вражень», фразимотиватори, щоденники спостережень, рефлексію.

Варто зазначити, що лише 13,3% опитаних педагогів оцінюють володіння методами та інструментами формувального оцінювання на 5 балів (за 5-ти бальною шкалою), 46,7% - на 4 бали і 40% - на 3 бали. Відповідно, переважна більшість

вчителів (80%) вбачають потребу в проведенні тренінгів, майстер-класів щодо використання різних форм оцінювання навчальних досягнень.

Для комплексної оцінки якості забезпечення зворотного зв'язку щодо навчання здобувачам освіти було запропоновано оцінити ряд тверджень:

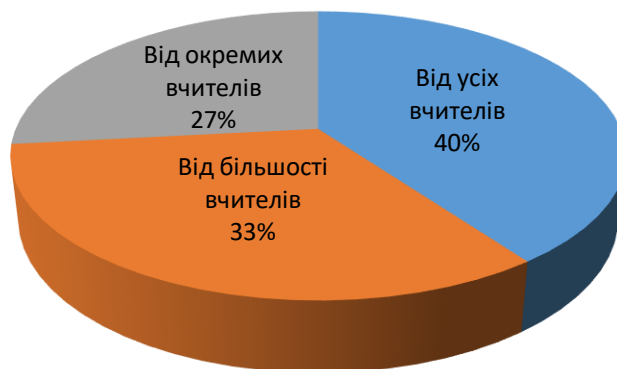
- Аргументація виставлених оцінок;
- Аналіз допущених помилок;
- Визначення шляхів покращення результатів навчання;
- Заохочення до подальшого навчання.

Аргументація виставлених оцінок

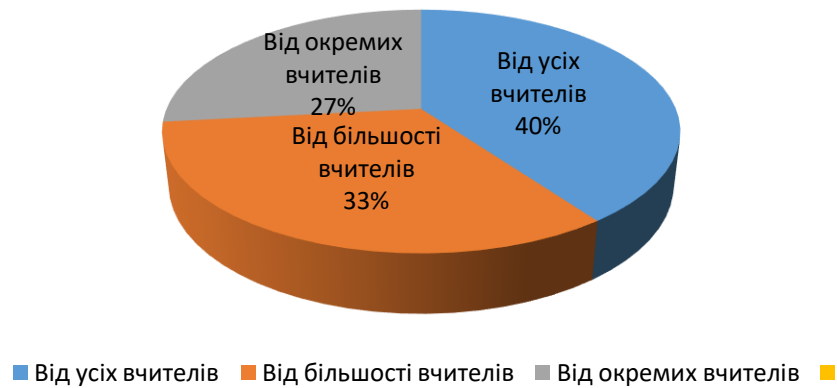
■ Від усіх вчителів ■ Від більшості вчителів ■ Від окремих вчителів ■

Аналіз допущених помилок

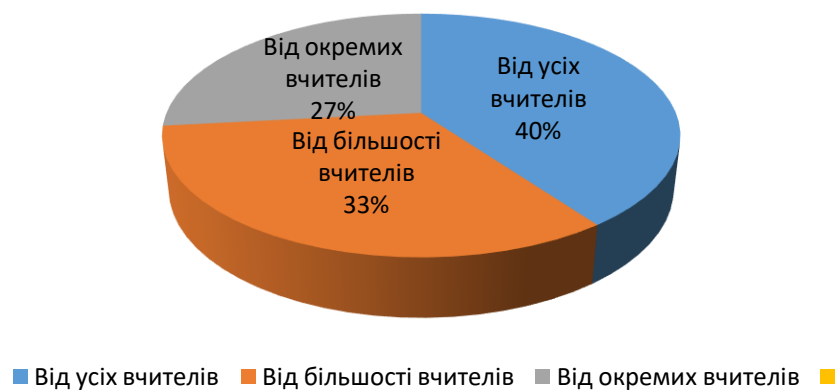

■ Від усіх вчителів ■ Від більшості вчителів ■ Від окремих вчителів ■

Визначення шляхів покращення результатів навчання

Заохочення до подальшого навчання

20% опитаних батьків зазначають, що завжди отримують зворотній зв'язок від вчителів щодо навчальних досягнень дітей, 60% - переважно завжди, 13,3% - інколи, 6,7% - не отримують.

Спрямованість системи оцінювання результатів навчання учнів на формування в учнів відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання оцінюється за наступними критеріями:

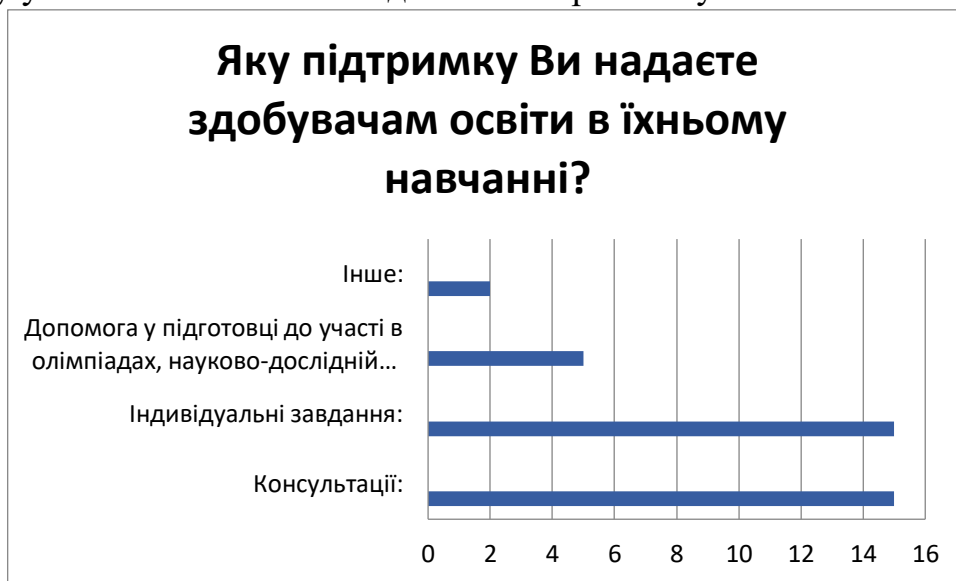
- «Заклад освіти сприяє формуванню в учнів відповідального ставлення до навчання»;
- Заклад освіти забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.

Частка учнів, що відповідально ставляться до навчання, усвідомлюють його важливість для подальшого життя, вважають, що школа розвиває цю відповідальність, становить 80%. 13,3% опитаних здобувачів освіти ставляться до навчання відповідально, проте, вважають, що школа цю відповідальність не розвиває. На думку 6,7% освітній процес у школі не сприяє відповідальному ставленню до навчання (відповідально ставляться до вивчення окремих предметів).

За результатами аналізу відповідей учнів та їх батьків з'ясовано, що більшість здобувачів освіти отримують необхідну допомогу та підтримку в навчальній діяльності (66,7% відповідей учнів, 53,3% відповідей батьків). Лише 6,7% учнів і 6,7% батьків зазначають, що переважно не отримують підтримки та допомоги в навчальній діяльності.

Підтримку та допомогу здобувачам освіти всі педагоги надають у формі консультацій, індивідуальних завдань. Менше половини опитаних педагогів допомагають у підготовці до участі в олімпіадах, науково-дослідній діяльності.

Окремі вчителі зазначають, що додатково надають психологічну підтримку, вселяють віру у власні сили та необхідність саморозвитку.

Також 80% вчителів надають учням можливість вибору рівня навчальних завдань, що також сприяє формуванню відповідальності за результати свого навчання.

Педагоги спрямовують учнів до того, щоб вони визначали власні освітні цілі, формулювали очікування від власної роботи, у взаємозв'язку з цими цілями та очікуваннями здійснювали самооцінювання та взаємне оцінювання. Більшість вчителів організують самооцінювання здобувачів освіти. Взаємне оцінювання практикують рідше – менше половини опитаних вчителів. Однак, результати опитування учнів показали, що лише 13,3% здійснюють самооцінювання результатів своєї роботи постійно, здебільшого здійснюють – 20%, дуже рідко – 66,7%, ніколи не здійснюють самооцінювання – 6,7%.

В цілому можна сказати, що заклад освіти сприяє формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до навчання: діє учнівське самоврядування, учні займаються волонтерством. Учителі дають учням доручення, іноді делегують повноваження. Здійснюється профорієнтаційна робота. У 2022-2023 н.р. здобувачі освіти ліцею були залучені до участі у Всеукраїнському проєкті МОН «Обери професію мрії». Соціальним педагогом було проведено діагностику професійної спрямованості учнів 9-11 класів. Після опрацювання результатів кожен учень мав можливість дізнатися власний професійний психотип особистості, отримати відповіді на запитання, які найбільше зацікавили. Також було забезпечено участь учнів 11 класу в опитуваннях щодо професійної спрямованості, які проводили

окремі заклади вищої освіти (КНУКіМ). Класні керівники та педагоги систематично проводять з учнями бесіди щодо важливості свідомого вибору майбутньої професії.

Результати оцінювання вимог/правил за рівнями:

1. Наявність системи оцінювання результатів навчання учнів, яка забезпечує справедливе, неупереджене, об'єктивне та добросовісне оцінювання – ***вимагає покращення.***

2. Систематичне відстеження результатів навчання кожного учня та надання йому (за потреби) підтримки в освітньому процесі – ***вимагає покращення.***

3. Спрямованість системи оцінювання результатів навчання учнів на формування в учнів відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання – ***достатній рівень.***